

Klink en De Jager zwichten voor Kamermeerderheid inzake BTW op kwakzalverij

Dr. A. L. Ternee

Lang geleden hielden ministers of regering nog wel eens vast aan een vol overtuiging ingenomen standpunt en het was Thorbecke zelf, die daarover eens in het parlement zei: ‘Mijn geweten zegt mij, mijne heren, dat ik nimmer een woord heb gesproken, nimmer een regel heb geschreven, nimmer een stap heb gedaan, om de gunst te bejagen, hetzij van het volk, hetzij van een vorst’.

Ook in de meer recente parlementaire geschiedenis zijn er voorbeelden te vinden waarin de regering afweek van wensen of zelfs moties van het parlement.

Zalm • *Volkskrant*-verslaggeefster José Smits beschreef op 28 juni 1997 onder de kop ‘Niet uitvoeren kamerwens oogst nu bulderend gelach’ een hilarische situatie die zich in de Tweede Kamer afspeelde. Dat bericht luidde aldus: ‘Om half drie donderdagnacht verliest de Tweede Kamer zich minutenlang in de slappe lach. De geluidsinstallatie is kapot. Alle microfoons staan open behalve die van het kabinet. Minister Zalm wil wat zeggen; niemand verstaat hem. Hij probeert het nog eens, opnieuw vergeefs, en schreeuwt dan: ‘We voeren hem niet uit.’ Bulderend van het lachen valt hij terug in zijn stoel. Kamerleden hebben het niet meer van plezier. Schuddebuikend horen ze nu voor de derde maal achtereen dat het kabinet hun motie niet zal uitvoeren. Er waren tijden dat het niet uitvoeren van moties minachting van het parlement werd genoemd, en dat er dan crisis was. Nu zegt Hans Dijkstal, VVD-vice-premier: ‘Ach, het parlement mag zijn wensen tot uitdrukking brengen en het kabinet maakt een eigen afweging.’ Met de sfeer in de coalitie zat het dus wel goed, ook al riepen PvdA en D66 enkele uren eerder nog dat de VVD ‘dom, onzuiver en pervers’ bezig was. Dat sloeg toen op de inzet die de VVD koos in het debat over de OV-jaarkaart voor studenten.

De Geus • In 2002 was De Geus korte tijd de VWS-minister. In dat jaar werd door VWS wetgeving, gebaseerd op richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik, voorbereid over de registratie en toelaatbaarheid van

homeopathische middelen. Voor de injecteerbare, niet-homeopathisch verdunde antroposofische middelen was er in de nieuwe systematiek geen plaats meer. De goedgeorganiseerde Federatie Antroposofische Gezondheidszorg (FAG) kwam in actie en in december 2002 werd aan toenmalig voorzitter Netelenbos van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid een petitie met 62.000 handtekeningen overhandigd, alsmede een Grijsboek met een beschrijving van de problemen, waarmee 150 antroposofische artsen en hun 200.000 patiënten te maken zouden krijgen als de minister vasthield aan zijn voornemen. Dat maakte indruk, want een Kamer motie (december 2002) met een pleidooi voor een overgangsregeling voor de antroposofica, ingediend door D66 en Groen Links, werd bijna unaniem gesteund met als gunstige uitzondering de SP. VWS-minister De Geus liet 14 februari 2003 weten deze motie te zullen trotseren en vond het ‘onaanvaardbaar dat sommige artsen aan deze middelen grote geneeskundige effecten toekennen’. In het bijzonder noemde de bewindsman de uit maretak vervaardigde middelen die worden aangeprezen tegen kanker: het Iscador. De FAG spande daarop een kort geding aan tegen het ministeriele voornemen en op 15 april 2003 oordeelde voorzieningenrechter mr. H.F.M. Hofhuis te Den Haag dat artikel 3. lid 4 van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening niet mocht worden toegepast m.b.t. de antroposofica totdat de uitkomst van een bodemprocedure tussen de Staat en de verzamelde antroposofische fabrikanten en artsen/patiënten bekend zou zijn. Na vijfenhalf jaar vertraging kwam op 5 december 2008 de uitspraak van de Hoge Raad: volgens Europese regels horen geneesmiddelen en dus ook antroposofische middelen alleen in de handel gebracht worden als er een vergunning voor is. De Geus werd dus in het gelijk gesteld.

**Minister Klink en
minister vh staatssecretaris De Jager**

Klink en De Jager • Het weldenkende deel der natie werd eind oktober 2009 hardhandig uit haar zoete dromen gewekt. Ons parlement, dat zich eerder kamerbreed hard maakte om die zielige kwakzalvers te beschermen tegen een Europese regel die stelde dat over diensten die geen gezondheidskundige betekenis hebben BTW geheven moet worden, heeft haar zin gekregen. Minister Klink en staatssecretaris De Jager besloten dat alternatieve artsen, osteopaten, chiropractors en antroposofische therapeuten vrijgesteld blijven van BTW-heffing en dat ook andere niet-artsen dit privilege kunnen verwerven, mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. De reeds ingeboekte opbrengst van 65 miljoen euro wordt vanaf 1 januari 2010 opgehoest door de rokers, want de accijns op een pakje sigaretten gaat tien cent omhoog. Eerder werd een bedrag van 41 mil-

joen euro weggehaald bij de wijndrinkers. Dat geld krijgen ze overigens niet terug: het zal nu gebruikt worden om de geringere opbrengsten van de successiebelasting te compenseren. De successierechten werden onlangs verlaagd. De besluitvorming over de BTW kwam tot stand na het horen van het 'veld' (zie kader), ook al een opdracht van de Kamer.

Het resultaat is uitermate pijnlijk. Zo zouden de Millecam-artsen met hun magneettherapie, hun tovermiddelen, hun vegatesten en hun intercollegiale samenwerking met de heks Jomanda hun declaraties onder dit nieuwe regiem nog kunnen indienen zonder BTW-toeslag! Niet BIG-geregistreerden kunnen BTW-vrijstelling krijgen als hun (alternatieve) opleiding op HBO-niveau kan worden geacht. De eis aan zo'n opleiding op HBO-niveau is dat hetzij het diploma, hetzij de opleiding zelf goedgekeurd is door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Die stelt stevige eisen waaraan universiteiten en normale HBO-instellingen wel voldoen, maar of bijvoorbeeld het Johan Borgman College voor paranormale genezers daaraan ooit zal kunnen voldoen is maar de vraag. Ze huren collegialen van de Universiteit Utrecht, da's alvast wat, maar helaas niet voldoende. Wij zullen deze accreditatie op grond van opleidingscurricula uiteraard nauwgezet blijven volgen. Vertwijfeld vroeg menigeen zich af waar in dit debat de stemmen van Kamerleden Vietsch en Van Gerven waren gebleven, die op ons

Deelnemers aan de gesprekken op VWS over BTW-vrijstelling voor gezondheidskundige verzorging van de mens:

Gesprek 20-1-2009 CAM-artsen

Dhr. L. Wigtersma (KNMG)
Dhr. G. Jansen (VHAN)
Mw. H. Buitelaar (VHAN)
Mw. O Stassen (NAAV)
Dhr. mr. I. Sindram (voor de CAM-ver'n) cc
Dhr. W. Verest (secr.samen
w.cam-artsen ver'n)

Gesprek 5-2-2009: Chiropractoren

Dhr. J.G. Wagenaar (NCA)
Mw. S. Heesen (NCA)
Dhr. I. Sindram (voor de NCA)
Mw. A.S. Boersma (NCA)

Gesprek 2-3-2009: Diverse organisaties alternatieve geneeswijzen

Dhr. B. van der Eijk (FAGT)
Dhr. G. Mol (LVNG)
Dhr. H. Steltenpool (NOF)
Dhr. H.J. Elsinga (NVA)
Dhr. R.N.G. van der Paardt (Loyens&Loeff
voor de NVA)
Mw. E. van Beek (NVAP)
Dhr. A. Benschop (NVAZ)
Dhr. A. Vroon (NVAZ)

Dhr. W.M.J. Messing (NVBT)
Mw. J. van den Berg (NVDA)
Dhr. M.A. de Munck (NVKH)
Dhr. L.A. Kouwenberg (NVO /NRO)
Dhr. P. van Oldenbeek (VAG)
Mw. M.C.J. Hepsakker (NVTCCG/Zhong)
Dhr. A. Schuurmans (NWP)
Mw. M. Volkering (UCN RCN)
Dhr. A. Korevaar (VNT)
Dhr. G.A. Klabbers (VVH)
Mw. A. Soesbergen (V&VN Antropos. Zorg)
Dhr. D.C. Duchateau (LSJ Med.Proj.bur.)

Gesprek 2-4-2009: Ver.tegen de Kwakzalverij

Dhr. C. Renckens (VtdK)
Dhr. prof. F. van Dam (VtdK)

Gesprek 6-4-2009 FVB en NVKTOAG

Mw. I.M.F. Rentenaar (FVB)
Mw. A. Weeda (NVKTOAG)
Mw. G. Kwikkel (NVKTOAG)

Gesprek 25-5-2009: Chiropractoren

Dhr. J. Broekhuijze (DCF)
Mw. H.M.H. Biemans (DCF)
Dhr. V. Schönfelder (lid DCF)

symposium nog zo'n heldere afwijzing van de BTW-vrijstelling voor kwakzalverij uitspraken. Met het CDA en de SP tegen zou het besluit toch weinig kans maken. Quod non. De verklaring zal zijn dat zij gemarginaliseerd werden toen de problematiek verhuisde van de woordvoerders gezondheidszorg naar de financiële experts, die met groot cynisme vasthielden aan de GroenLinks-motie van Vendrik en hun eerder ingenomen standpunt. Als iemand vindt

dat ons parlement niet in meerderheid bestaat uit populistten zonder geheugen, dan hoor ik dat graag. Helaas misten de betrokken bewindslieden de politieke moed van Zalm en De Geus en vertoonden hun ruggengraten een bedenkelijke overeenkomst met een tuinslang. Kamerleden die zich lieten opstoken door een georganiseerde briefactie en ministers die braaf gehoor geven aan de absurde wensen van de Kamer: een fatale combinatie. ●

● Kort ●

Sommige beweringen in het 'Wetenschappelijk Archief' van Solgar Vitamins b.v. zijn onjuist.

Solgar Vitamins is een firma gevestigd in Haarlem. De moederonderneming, *Solgar Vitamins and Herbs Company*, is in 1947 opgericht door een apotheker en een holistische arts in de Verenigde Staten. Solgar heeft nu in vele landen vestigingen die zich voornamelijk toelagen op het leveren van voedingssupplementen aan drogisterijen, reformzaken en apotheken. Solgar Vitamins (Holland) heeft op zijn website (www.solgar.nl) een rubriek, 'Wetenschappelijk Archief', waarin de successen bereikt met voedingssupplementen uitvoerig vermeld staan. Ik wil hierbij een kanttekening plaatsen, want er bestaat *evidence-based* literatuur, die aantoont dat sommige beweringen van Solgar moeten worden herzien.

Zo staat er in de rubriek 'Antioxidanten' een referentie met als tekst: 'Verbetering van het gezichtsvermogen bij personen met maculadegeneratie door gebruik van luteïne met andere vitaminen en antioxidanten'. Maar de wetenschappelijke publicaties, die op dit gebied bestaan wijzen er alleen op dat het gebruik van voedingssupplementen de progressie van de ziekte kan vertragen.¹

In de rubriek 'Vetzuren' kwam ik de vermelding tegen: 'Hogere inname van EPA (eicosapentaenzuur) en DHA (docoshexaenzuur) verminderen afname van cognitieve vermogens'. Het artikel waarop deze conclusie is gebaseerd, werd geschreven door professor R.K. Chandra.² Later bleek evenwel dat de auteur de gegevens verzonnen had, zodat het tijdschrift, *Nutrition*, een rectificatie moest plaatsen. Eenieder die nu het artikel wil lezen via het internet komt op iedere pagina het woord 'Retracted' (ingetrokken) tegen. Men zie hierover ook hetgeen Ben Goldacre schreef in zijn boek *Bad Science*.³ In dit verband is het van belang de publicatie van El-Kadiki en Sutton in het *British Medical Journal* van 2005 te noemen.⁴ Het gaat over de rol die

multivitaminen en mineralen kunnen spelen bij de preventie van infecties bij ouderen. Het blijkt dat als men bij een meta-analyse de publicaties van Chandra uitsluit, er geen gunstige werking van de voedingssupplementen waar te nemen is.

Ook wil ik wijzen op de vermelding in het Wetenschappelijk Archief van Solgar dat 'Antioxidanten beschermen tegen de ontwikkeling van staar (lenstroeubeling)'. Uit een publicatie in het Amerikaanse tijdschrift, *Archives of Ophthalmology* blijkt evenwel dat voedingssupplementen geen invloed hebben op de ontwikkeling van staar.⁵

Men mag de vraag stellen: 'Wat moet Solgar met deze constatering?' Mijn antwoord komt overeen met een refrein uit een gedicht van de beroemde Schotse dichter, Robert Burns (1759-1796). Het wordt doorgaans voorgedragen op oudejaarsavond en luidt: 'Ring out the old, Ring in the new; Ring out the false, ring in the true'. Dat zou ook een prachtig devies voor de Vereniging tegen de Kwakzalverij kunnen zijn! ●

D.O.E. Gebhardt

Literatuur

- 1 AREDS Report No. 22: The relationship of dietary Carotenoid and vitamin A,E and C.Intake with age-related macular degeneration in a case-controlled Study, *Arch Ophthalmol* 2007;125:225-232.
- 2 Chandra SK. Effect of Vitamin and Trace-Element Supplementation on Cognitive Function in Elderly Subjects. *Nutrition* 2001; 17: 709-712.
- 3 Goldacre B. *Bad Science*. Uitgever : Fourth Estate, Londen. 2e editie 2009 pagina 167.
- 4 El-Kadiki, AE, Sutton AJ. Role of multivitamins and mineral supplements in preventing infections in elderly people: systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials. *Brit Med J* 2005;330: 871-876. Zie ook Correction *Brit Med J* 2005;331 juli 16.
- 5 AREDS Report 9. Randomized Placebo-Controlled clinical Trial of high-dose supplementation with Vitamin C and E and betacarotene for Age-related cataract and Vision Loss. *Arch Ophthalmol*. 2001; 119:1439-1452.